

6

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

රජයේ ආදායම අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා අඩු වීම සහ රජයේ වියදම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී පසුබෑමකට ලක් වූ අතර, අයවැය හිඟය පුළුල්වීම, ප්‍රාථමික ශේෂය යළි හිඟයක් බවට පත්වීම සහ නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණයෙහි ඉහළ යෑමක් මෙම කාලය තුළ දී සිදු විය. බදු සහ බදු නොවන ආදායම් නාමික වශයෙන් සහ ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස අඩු වීමෙන් රජයේ ආදායම් රැස් කිරීම වසර තුළ දී පහළ ගියේය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී රජයේ ආදායම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 7.5 සිට සියයට 6.7 දක්වා අඩු විය. 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනත ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම හේතුවෙන් ආදායම් බදු මගින් ලද ආදායම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය ද, පෞද්ගලික වාහන ආනයන ඉහළ යෑම අවම කිරීම සඳහා පනවනු ලැබූ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග, පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරවලින් පසු ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල සිදු වූ පහළ යෑම සහ 2019 අයවැය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ඇතැම් ආදායම් යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී සිදු වූ ප්‍රමාදය යනාදිය ආදායම් කාර්යසාධනය දුර්වල වීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මේ අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් රජයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී රජයේ වියදම් සහ ශුද්ධ ණයදීම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 10.7 සිට සියයට 11.1 දක්වා වැඩි විය. පොලී ගෙවීම්වල සැලකිය යුතු වැඩිවීම සහ සහනාධාර හා පැවැරුම් සඳහා වැඩි පිරිවැයක් දැරීම හේතුවෙන් ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පුනරාවර්තන වියදම වැඩි විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, රජයේ නිර්-ඉතුරුම් පිළිබිඹු කෙරෙමින්, රජයේ ආදායම හා වර්තන වියදම අතර පරතරය දැක්වෙන වර්තන ගිණුමේ හිඟය, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 1.0 සිට සියයට 2.0 දක්වා වැඩි විය. රජයේ ආදායම අඩු වීම සහ රජයේ පුනරාවර්තන වියදම වැඩිවීමත් සමඟ, රාජ්‍ය අයවැය ක්‍රියාකාරිත්වයේ වර්තමාන තත්ත්වය පෙන්වුම් කරන ආදායම හා පොලී නොවන වියදම් අතර පරතරය එනම් ප්‍රාථමික ශේෂය, ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා කළ සියයට 0.3 ක අතිරික්තයට සාපේක්ෂව සියයට 0.8 ක හිඟයක් වාර්තා කරන ලදී. මේ අතර, ප්‍රාග්ධන වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී සියයට 2.4 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළදී අයවැය ශේෂය ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 3.2 සිට සියයට 4.4 දක්වා වැඩි විය. අයවැය හිඟය පුළුල් වීම ඉහළ ණය ගැනීම් සඳහා හේතු වූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, නොපියවූ රාජ්‍ය ණය 2018 වසරේ අවසානයට පැවැති රුපියල් බිලියන 11,978 සිට 2019 ජූලි අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 12,646 දක්වා වැඩි විය. වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී පැවැති මන්දගාමී රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය හේතුවෙන් ගෙන ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන් 2019 වසරේ දී අපේක්ෂිත ඉලක්ක වෙත ළඟා වීම තරමක් අසීරු වනු ඇත. එසේ වුවද, මූලික ඇස්තමේන්තුවලට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සුළු ප්‍රමාණයක ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් ළඟා කර ගැනීමට රජය අපේක්ෂා කරන අතර, අයවැය හිඟය සහ වර්තන ගිණුමේ ශේෂය අපේක්ෂිත ඇස්තමේන්තුවලින් තරමක් අපගමනය වනු ඇත. මෙම පසුබිම තුළ, ඉලක්කගත රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව ළඟා කරගැනීම සඳහා බදු ජාලය පුළුල් කිරීම, බදු අනුකූලතාව ඉහළ නැංවීම සහ බදු පරිපාලනය වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගත් ප්‍රතිසංස්කරණ කාලීනව ක්‍රියාත්මක කිරීම වැදගත් වනු ඇත. එබැවින්, ඉදිරියේ දී පැවැත්වීමට නියමිත මැතිවරණ හමුවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සඳහා අනුගත වීමට රජය දක්වන කැපවීම ඉතා වැදගත් වේ.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග

- 2019 වසරේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය, ආදායම් එක්රැස් කිරීමේ අපේක්ෂිත ඉහළ යෑම තුළින් අයවැය හිඟය සහ නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය තිරසාර ලෙස අඩු කිරීම කෙරෙහි යොමු විය. 2019 වසර සඳහා අයවැය හිඟය සහ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය පිළිවෙළින් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 4.4 ක් සහ සියයට 82.6 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. 2019 අයවැය මඟින් යෝජනා කළ පරිදි වසරේ පළමු මාස හත තුළදී මෝටර් වාහන හා පාන වර්ග මත වන නිෂ්පාදන බදු සංශෝධනය කිරීම සහ ගාස්තු හා අය කිරීම් ඉහළ නැංවීම ඇතුළු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. කෙසේ වුවත්, දේශීය ආදායම් පනතට සංශෝධන සිදු කළ යුතු ඇතැම් යෝජනා ඉදිරියේ දී ක්‍රියාත්මක කළ යුතුව ඇත. වියදම් අංශය සැලකීමේ දී, ප්‍රාග්ධන වියදම්වලින් කොටසක් ඉතිරිකිරීම් ලෙස හඳුනා ගැනීමත්, විශේෂයෙන්ම විදුලිය, දුරකථන සේවා, ජල සැපයුම, ඉන්ධන පරිභෝජනය, ලිපිද්‍රව්‍ය යනාදී වියදම් තාර්කිකරණය කිරීම තුළින් පුනරාවර්තන වියදම් අඩු කර ගැනීම සඳහා වියදම් දරන රාජ්‍ය ආයතනවලට මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම මඟින් රජයේ වියදම අඩු කර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී.
- 2019 අයවැය මඟින් යෝජනා කළ බදු නිදහස් කිරීම් ලබා දීම සඳහා දේශීය ආදායම් පනතට සිදු කළ යුතු සංශෝධන කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිතය. ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර ද ඇතුළත්ව විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් නිකුත් කරන ලද ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර මත යම් නේවාසික තැනැත්තෙකු විසින් උපයනු ලබන පොලී ආදායම සහ මූල්‍ය ආයතනයක පවත්වාගෙන යනු ලබන තැන්පතු ගිණුම් මත වයස අවුරුදු 18 ට අඩු ළමුන් විසින් උපයනු ලබන පොලී ආදායම මසකට රුපියල් 5,000 ක උපරිමයකට යටත්ව ආදායම් බද්දෙන් නිදහස් කෙරෙනු ඇත. තවද, අනේවාසික විදේශීය ව්‍යවහාර ගිණුම් හෝ නේවාසික විදේශීය ව්‍යවහාර ගිණුම් මත ඕනෑම පුද්ගලයෙකු විසින් උපයනු ලබන පොලී ආදායම වසර පහක කාලයක් සඳහා ද, දේශීය හෝ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් නිකුත් කරන ලද ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර මත යම් අනේවාසික පුද්ගලයෙකු විසින් උපයන ආදායමද ආදායම් බද්දෙන් නිදහස් කෙරෙනු ඇත. තවද, ශ්‍රී ලංකාවේ යම් තැනැත්තෙකුට සපයන ලද ණය

- මුදල් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත යම් තැනැත්තෙකුට ගෙවනු ලබන ණය පොලිය ආදායම් බද්දෙන් නිදහස් කරනු ලබන අතර, අනේවාසික සමාගමක් විසින් සිය පාලක හෝ පාලිත සමාගමක් වෙත ලබා දෙන ණය මුදල් සඳහා මෙම බදු නිදහස් කිරීම අදාළ නොවේ. මෙයට අමතරව, ඕනෑම නේවාසික පුද්ගලයෙකුට ගෙවනු ලබන මසකට රුපියල් 50,000 නොඉක්මවන රාජ්‍යභාග ගෙවීම් සහ කුලී ගෙවීම්, තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා රුපියල් 500,000 ක උපරිමයකට යටත්ව රඳවා ගැනීමේ බද්දෙන් නිදහස් කෙරෙනු ඇත.
- මුදල් පනත සඳහා 2019 අයවැය මඟින් යෝජනා කළ සංශෝධන 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරන ලදී. රාජ්‍ය ආදායම ඉහළ නැංවීම මෙන්ම ඉහළ යන ආනයන වියදම සීමා කිරීම අරමුණු කරගෙන, එන්ජින් ධාරිතාවය පිළිබඳව නොසලකමින්, මෝටර් වාහනයේ වටිනාකම පමණක් අදාළ වන පරිදි සුබෝපහෝගී බද්ද සංශෝධනය කරන ලදී. මෙහි දී ආනයනික මෝටර් වාහන සඳහා පිරිවැය, රක්ෂණ හා ප්‍රවාහන කුලිය මත ගණනය කරනු ලබන වටිනාකම සහ දේශීයව එකලස් කරන ලද මෝටර් වාහන සඳහා නිෂ්පාදන මිල භාවිතා කරනු ලබයි. තවද, 2019 දෙසැම්බර් 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි කාබන් බද්ද ඉවත් කෙරෙනු ඇත. මෙයට අමතරව, විද්‍යුත් මුදල් හුවමාරු කාඩ්පත් භාවිතා කර භාණ්ඩ හා සේවා මිල දී ගැනීම සඳහා විදේශයන්ට කරනු ලබන ගෙවීම් මත සියයට 3.5 ක විදේශ වාණිජ ගනුදෙනු මත අය බද්දක් පනවන ලදී. විදේශ වාණිජ ගනුදෙනු මත අය බද්ද ක්‍රියාත්මක වන දිනය මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් නිවේදනයක් මගින් ප්‍රකාශ කරනු ඇත.
- වසර තුළ දී, නිෂ්පාදන බදුවලට අදාළ සංශෝධන කිහිපයක් සිදු කරන ලද අතර, අධික ලෙස ඉහළ යමින් පැවැති මෝටර් වාහන ආනයනය සීමා කිරීම තුළින් ගෙවුම් ශේෂය මත වන පීඩනය අවම කර ගැනීම සහ සෞඛ්‍යමය හේතූන් මත පැණි රසකාරක පාන වර්ග හා දුම්වැටි භාවිතය අධේරයවත් කිරීම ඒ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2019 අයවැයට අනුව, එන්ජින් ධාරිතාවය සහ සෙන්ටිමීටර් 2,000 ට අඩු මෝටර් වාහන මත වන නිෂ්පාදන බද්ද 2019 මාර්තු 06 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ඉහළ නංවන ලදී. කෙසේ වෙතත්, පාරිසරික වශයෙන් හිතකර ප්‍රවාහන මාදිලි ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා විද්‍යුත් රථවාහන මත වන නිෂ්පාදන බද්ද අඩු කරන ලදී. මේ අතර, නිෂ්පාදනයෙහි අඩංගු සීනි ප්‍රමාණය මත පදනම්ව,

පාන වර්ග සඳහා වන නිෂ්පාදන බද්ද ඉහළ නංවන ලදී. තවද, 2019 මාර්තු 06 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි දුම්වැටි සහ දේශීයව නිෂ්පාදනය කරනු ලබන මත්පැන් සඳහා වන නිෂ්පාදන බදු ඉහළ නංවන ලදී. වාර්ෂික උද්ධමනය සහ රටේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය සැලකිල්ලට ගෙන, දර්ශකයක් මත පදනම්ව අදාළ නිෂ්පාදන බදුවල අවම වාර්ෂික වැඩි වීම තීරණය කරනු ලබයි. මීට අමතරව, 2019 මාර්තු මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, ආනයනික අරක්කු මත වන නිෂ්පාදන බද්ද ඉහළ නංවන ලදී.

- අන්තර්ජාතික මිල ගණන්වල විචලනයන්ට සමගාමීව ආනයන බදු ව්‍යුහයෙහි වෙනස්කම් සිදු කළ අතර දේශීය නිෂ්පාදකයින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද වරින් වර සංශෝධනය කරන ලදී. 2019 ජූනි මාසයේ දී පෙට්‍රල් (92 ඔක්ටේන්) ආනයන මත වූ ආනයන තීරු බදු සහනය ලීටරයට රුපියල් 19 සිට ලීටරයට රුපියල් 18 දක්වා අඩු කළ අතර 2019 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී එය තවදුරටත් ලීටරයට රුපියල් 17 දක්වා අඩු කරන ලදී. 2019 ජූනි මාසයේ දී සුපිරි ඩීසල් ආනයන මත වූ ආනයන බදු ලීටරයට රුපියල් 10.55 සිට ලීටරයට රුපියල් 15 දක්වා වැඩි කළ අතර ලීටරයට රුපියලක් වූ තීරුබදු සහනය 2019 ජූලි මාසයේ දී ඉවත් කරන ලදී. මේ අතර, 2019 ජූලි මස අග වන විට පෙට්‍රල් (95 ඔක්ටේන්) සහ සුදු (ඔටෝ) ඩීසල් සඳහා වන ආනයන බදු, පිළිවෙළින්, ලීටරයට රුපියල් 35 ක් සහ ලීටරයට රුපියල් 5.85 ක් විය. මේ අනුව, 2019 සැප්තැම්බර් මස අග වන විට, සුදු ඩීසල්, සුපිරි ඩීසල්, පෙට්‍රල් (92 ඔක්ටේන්) සහ පෙට්‍රල් (95 ඔක්ටේන්) ආනයනය සඳහා වන ආනයන බදු, පිළිවෙළින්, ලීටරයට රුපියල් 2.85 ක්, ලීටරයට රුපියල් 15 ක්, ලීටරයට රුපියල් 18 ක් සහ ලීටරයට රුපියල් 35 ක් විය. මෙයට අමතරව, අංක 2113/2 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය යටතේ, පානීය නොවන එතනෝල් මධ්‍යසාර සහ ටයර් ටියුබ් සඳහා වන ආනයන බදු වැඩි කළ අතර, ගෝ-කාර්ට් මත වන ආනයන බද්ද ඉවත් කරන ලදී. තවද, ආනයනික භාණ්ඩ 261 ක් සඳහා අදාළ වන ඒකක ආනයන බද්ද සියයට 10 කින් ඉහළ නංවනු ලැබීය. තවද, දේශීය නිෂ්පාදකයින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා උඳු, අර්තාපල්, රට ඉදි (අලුත් සහ වියළි), අලුත් දොඩම්, අලුත් ඇපල් සහ එළවළු තෙල් ආනයනය සඳහා අය කළ විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද වැඩි කරන ලදී. දේශීය වෙළෙඳපොළ තුළ මිල විචලන අඩු කිරීම සඳහා

බොම්බයි ඵූණු සහ ඉරිඟු ආනයනය සඳහා අය කළ විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද අඩු කරන ලදී. තවද, ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම ලිහිල්කරණය සඳහා වන රජයේ ප්‍රතිපත්තිය හා සමගාමීව, 2019 මාර්තු මාසයේ දී භාණ්ඩ වර්ග 25 ක් සඳහා වන සෙස් බද්ද ඉවත් කළ අතර වරාය හා ගුවන්තොටුපළ සංවර්ධන බද්ද අදාළ වන තෝරා ගත් ආනයනික භාණ්ඩ කිහිපයක් සඳහා බදු නිදහස් කිරීම් හා සහනදායී බදු අනුපාතික පනවනු ලැබීය.

- ආදායම් උත්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා 2019 අයවැය මගින් යෝජනා පරිදි ගාස්තු හා අය කිරීම් සංශෝධනය කරන ලදී. ඒ අනුව, සාමාන්‍ය පදනම මත විදේශ ගමන් බලපත්‍ර සැකසුම් ගාස්තු, හදිසි පදනම මත විදේශ ගමන් බලපත්‍ර සැකසුම් ගාස්තු සහ වෙනස් කිරීම් ගාස්තු, පිළිවෙළින්, රුපියල් 500, රුපියල් 5,000 සහ රුපියල් 500 බැගින් රුපියල් 3,500, රුපියල් 15,000 සහ රුපියල් 1,000 දක්වා වැඩි කෙරිණි. අංක 2116/62 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් 2019 මාර්තු මාසයේ දී අපගමන බද්ද එක් මගියෙකු සඳහා එ.ජ.ඩොලර් 60 දක්වා එ.ජ.ඩොලර් 10 කින් වැඩි කෙරිණි. කෙසේ වෙතත්, සංචාරක ක්ෂේත්‍රයට අනුග්‍රහ දැක්වීමේ අරමුණින් යුතුව, 2019 අගෝස්තු මාසයේ දී නිකුත් කළ අංක 2134/5 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් ඉහළ නැංවූ අපගමන බද්ද බලාත්මක වන දිනය 2020 පෙබරවාරි 01 ලෙස සංශෝධනය කරන ලදී. මෙයට අමතරව, රුජනෝ (rudjino) හැර අනෙකුත් සුදු ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යෑම වෙනුවෙන් අය කරනු ලබන වාර්ෂික ගාස්තුව රුපියල් මිලියන 200 සිට රුපියල් මිලියන 400 දක්වා ඉහළ නැංවීමටත්, රුජනෝ සුදු ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යෑම වෙනුවෙන් රුපියල් මිලියනයක වාර්ෂික ගාස්තුවක් පැනවීමටත්, කැසිනෝ සඳහා වන ඇතුළත් වීමේ ගාස්තුව එක් පුද්ගලයෙකුට එ.ජ. ඩොලර් 100 සිට එක් පුද්ගලයෙකුට එ.ජ. ඩොලර් 50 දක්වා අඩු කිරීමටත් 2019 අයවැය මගින් යෝජනා කරන ලදී.
- බදු පදනම පුළුල් කිරීම හා බදු අනුකූලතාව ඉහළ නැංවීම තුළින් ආදායම් එක්රැස් කිරීම් ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීමට වසර තුළදී අඛණ්ඩව කටයුතු කරන ලදී. 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතෙහි අන්තර්ගත විධිවිධාන ඇතුළත් කිරීම සඳහා, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව තුළ ස්ථාපිත කර ඇති ආදායම් පරිපාලන කළමනාකරණ

තොරතුරු පද්ධතිය වැඩිදියුණු කරන ලදී. ආදායම් පරිපාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය මගින් ආර්ථික සේවා ගාස්තු, මුද්දර බදු සහ ඔට්ටු හා සුදු බදු හැර අනෙකුත් සියලුම බදු වර්ග අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. වසර තුළදී, මූල්‍ය සේවා මත වන එකතු කළ අගය මත බදු සහ පුද්ගල ආදායම් බදු සඳහා ලියාපදිංචි වීම් ආදායම් පරිපාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියට ඇතුළත් කරන ලදී. මෙම පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන් මහජන දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා වැඩසටහන් කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම පද්ධතිය පුළුල්ව ක්‍රියාත්මකවීම හා නව ලියාපදිංචි වීම් හේතු කොටගෙන 2019 ජනවාරි සිට ජූලි දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි බදු ලිපිගොනු ප්‍රමාණය 1,212,125 දක්වා ලිපිගොනු 30,569 කින් ඉහළ ගියේය. තවද, බදු පරිපාලනය නවීකරණය කිරීම සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව ආයතනික සහ ව්‍යාපාර පටිපාටි ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. ආංශික ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම, සැලසුම් කිරීමේ සහ අධීක්ෂණය කිරීමේ අංශයක් පිහිටුවීම, බදු ගෙවන්නන් සමඟ කටයුතු කිරීම වේගවත් කිරීම සඳහා කළමනාකරණ ව්‍යුහය වඩා කාර්යක්ෂම කිරීම, මහා පරිමාණ බදු ගෙවන්නන්ගේ අංශය ශක්තිමත් කිරීම, ඉලෙක්ට්‍රොනික මාධ්‍යයෙන් ගොනුගත කිරීම (e-filing) අනිවාර්ය කිරීම සහ බදු ගෙවන්නන් හඳුනා ගැනීමේ අංක භාවිතය ඉහළ නැංවීම යනාදිය මෙම ප්‍රතිසංස්කරණවලට අයත් වේ. මේ අතර, ආනයනකරුවන්ට සහ අපනයනකරුවන්ට පහසුකම් සැලසීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් ජාතික තනි ප්‍රවේශ පද්ධතියක් (National Single Window) ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

- වියදම් අංශය සැලකීමේදී, රාජ්‍ය වියදම වඩා හොඳින් කළමනාකරණය කිරීම සහතික කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. 2019 අයවැය මගින් ප්‍රකාශිත පරිදි, 2019 වසර සඳහා වන ප්‍රාග්ධන වියදම් සියයට 15 කින් අඩු කරන ලෙසට 2019 අප්‍රේල් මාසයේදී මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් සියලුම අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තුවලට උපදෙස් ලබා දෙන ලදී. මෙයට අමතරව, ප්‍රමුඛ නොවන ව්‍යාපෘති, නව ව්‍යාපෘති සහ අත්‍යවශ්‍ය නොවන භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම් කල් දැමීම මගින් ප්‍රාග්ධන වියදම්වලින් තවත් සියයට 10 ක් අඩු කරන ලෙස 2019 සැප්තැම්බර් මාසයේ

දී මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් සියලුම අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තුවලට උපදෙස් දෙන ලදී. තවද, ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛ අංක 04/2019 අනුව, විවක්ෂණශීලී වියදම් පාලන ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීමටත්, විශේෂයෙන් ම විදුලිය, දුරකථන සේවා, ජල සැපයුම, ඉන්ධන පරිභෝජනය හා ලිපිද්‍රව්‍ය මත වන පුනරාවර්තන වියදම් තාර්කිකරණය කිරීමටත් උපදෙස් ලබා දෙන ලදී. ඉදිරියේ දී පැවැත්වීමට නියමිත ජනාධිපතිවරණය සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2020 වසරේ මුල් මාස හතර සඳහා වන අතුරු සම්මත ගිණුම 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරන ලදී.

- 2019 ජූලි මස 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් වැඩි කිරීමත්, විශ්‍රාම වැටුප්වල පවත්නා විෂමතා නිවැරදි කිරීමත් සිදු කරන ලද අතර ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළින් විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් සම්බන්ධ සේවා සැපයීමේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නංවා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් පත් කරන ලද විශේෂ වැටුප් කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කරන තෙක්, 2019 අයවැය මගින් යෝජිත ලෙස, 2019 ජූලි මස 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන ලෙස රජයේ සේවකයින්ට රුපියල් 2,500 ක මාසික අන්තර්කාලීන දීමනාවක් ගෙවනු ලබයි. තවද, රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් විෂමතා නිවැරදි කිරීම සඳහා 2020 ජනවාරි මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සියලුම රාජ්‍ය සේවකයින්ගේ මාසික වැටුප, අවමය රුපියල් 3,000 කින් ද, උපරිමය රුපියල් 24,000 කින් ද ඉහළ නැංවීමට 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. 2016 ජනවාරි 01 දිනට පෙර විශ්‍රාම ගිය විශ්‍රාමිකයන්ගේ විශ්‍රාම වැටුප්වල විෂමතාවයක් පැවැතීම හේතුවෙන් එම විශ්‍රාම වැටුප් විෂමතා නිවැරදි කිරීම සඳහා 2019 අයවැය මගින් යෝජිත ලෙස ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. ඒ අනුව, 2019 ජූලි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන ලෙස විශ්‍රාම යන අවස්ථාවේ දී විශ්‍රාමිකයා ලබා ගත් මූලික වැටුපට 03/2016 රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛයේ සඳහන් මුල් අදියර දෙක ඇතුළත් වන ලෙස විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් සංශෝධනය කරන ලදී. විශ්‍රාම වැටුප් චක්‍රලේඛ අංක 03/2015 (සංශෝධන III) අනුව, විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීමේ ක්‍රියාපටිපාටි ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම තුළින් පොදු සේවා සැපයීමේ කාර්යක්ෂමතාව හා තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමටත් පියවර ගැනුණි. රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ අංක 02/2019 අනුව, මියගිය විශ්‍රාමිකයින්

සඳහා වංචනික ලෙස විශ්‍රාම වැටුප් ලබා ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් නිකුත් කරන ලදී. ඒ අනුව, තොරතුරු නිසි පරිදි යාවත්කාලීන නොවීම හේතුවෙන් රාජ්‍ය මුදල් වෙනත් පාර්ශ්ව විසින් වංචනික ලෙස ලබා ගැනීමේ අවස්ථා වාර්තා වන බැවින්, විශ්‍රාමිකයෙකුගේ මරණයක් හෝ පදිංචිය හැර යන අවස්ථාවක් හෝ විදේශගත වන අවස්ථාවක් වාර්තා වූ විගසම විශ්‍රාම වැටුප් ලබන්නන්ගේ ලේඛනය යාවත්කාලීන කරන ලෙසට ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් වෙත උපදෙස් ලබා දෙන ලදී.

- යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශය සීමිත බැවින් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට රජය විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. ඒ අනුව, පෞද්ගලික අංශයට ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති සඳහා මූල්‍යනය කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම තුළින් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වයන් සඳහා යෝග්‍ය පරිසරයක් සැකසීමට පියවර ගැනුණි. තවද, රාජ්‍ය-පෞද්ගලික සහයෝගීතාව සඳහා වන ජාතික නියෝජිතායතනය විසින් මුදල් අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් යටතේ රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වය සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සමාලෝචනය කිරීමේ හා ඒවා සකස් කර අවසන් කිරීමේ කටයුතුවල නිරත වූ අතර, එම මාර්ගෝපදේශ තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා 2019 අප්‍රේල් මාසයේදී ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. තවද, රාජ්‍ය-පෞද්ගලික සහයෝගීතාව සඳහා වන නියෝජිතායතනය විසින් රේඛීය අමාත්‍යාංශවලට රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වය යටතේ හඳුනාගත් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සහාය ද ලබා දෙන ලදී.
- සුභසාධන ප්‍රතිලාභ වැඩසටහන්වල විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම සුභසාධන වැඩසටහන් සඳහා සුදුසු නීතිමය රාමුවක් සැපයීමටත්, විනිවිදභාවයෙන් යුතු තේරීම් ක්‍රියාවලියක් සකස් කිරීම සඳහාත් ස්ථාපිත කරන ලද සුභසාධන ප්‍රතිලාභ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රධාන සුභසාධන වැඩසටහන් හතර¹ සඳහා අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් හඳුනා ගැනීමට තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර, එම තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය අනුමැතිය

සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙයට අමතරව, සුභසාධන ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීම සහ ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා විවිධ සුභසාධන වැඩසටහන්වලට අයත් ප්‍රතිලාභීන්ගේ දත්ත ගබඩා කරනු ලබන විද්‍යුත් දත්ත ගබඩාවක් වන ඒකාබද්ධ සමාජ ආරක්ෂණ තොරතුරු ජාලය පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කෙරෙමින් පවතී. තවද, 2019 අයවැය මහින් ප්‍රකාශිත පරිදි, ආර්ථික වශයෙන් ශක්තිමත් නොවන අවධානය ලැබිය යුතු කණ්ඩායම්වල ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගෙන සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව 600,000 කින් ඉහළ නැංවීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතී.

- මධ්‍යම රජයේ අයවැය මත වන පීඩනය අවම කර ගැනීමේ අරමුණින් යුතුව රජය සතු ප්‍රධාන වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි මූල්‍යමය ශක්‍යතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් අනුගමනය කරන ලදී. 2017 මාර්තු මාසයේ දී ආයතනික අභිප්‍රාය ප්‍රකාශ අත්සන් කළ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසාය පහ සඳහා 2018 වසරේ පළමු භාගය සඳහා වන කාර්යසාධන වාර්තා 2019 ජූලි මාසයේ දී අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. තවද, මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් අටක් එනම්, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව, ලංකා සතොස ආයතනය, මධ්‍යම ඉංජිනේරු උපදේශක කාර්යාංශය, රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව, රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව, මිල්කෝ සමාගම, ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශය සමඟ 2019 ජූනි මාසයේ දී ආයතනික අභිප්‍රාය ප්‍රකාශ අත්සන් කරන ලදී. තවද, දේශීය කිරි කර්මාන්තය ආරක්ෂා කරන අතරම ජාත්‍යන්තර කිරිපිටි මිල සහ විනිමය අනුපාතිකයේ පවත්නා විචලන හා සමගාමීව ආනයනික කිරිපිටි සඳහා මිල යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට 2019 මාර්තු මාසයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව, 2019 මාර්තු 15 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි මිල යාන්ත්‍රණය මත පදනම්ව මිල ගැලපුම් සිදු කරනු ලැබේ. මෙයට අමතරව, එල්.පී. ගැස් සඳහා ද මිල යාන්ත්‍රණයක් 2019 ඔක්තෝබර් 04 සිට ක්‍රියාත්මක විය. තවද, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා 2020 වසරේදී විදුලිබලය සඳහා ස්වයංක්‍රීය මිල යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වේ.

1 සමෘද්ධි වැඩසටහන, වයස අවුරුදු 70 ට වැඩි පුද්ගලයන් සඳහා මූල්‍යමය ආධාර ලබා දීම, අඩු ආදායම්ලාභී ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා ආධාර ලබා දීම සහ වකුගහ රෝගීන් සඳහා මූල්‍යමය ආධාර ලබා දීම.

6

- රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළෙඳපොළෙහි විනිවිදභාවය සහ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් 2019 වසර තුළ දී ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ගන්නා ලදී. නිර්ලේඛන රජයේ සුරැකුම්පත්වලට අදාළ එක් එක් හර සහ බැර වාර්තා පිළිබඳ තොරතුරු මධ්‍යම තැන්පතු පද්ධතියේ ලියාපදිංචි පාරිභෝගිකයන්ට අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවන් (බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු හා ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන්) විසින් තත්කාලීනව දැනුම් දීම පිණිස ලංකාසෙකායු පද්ධතිය යාවත්කාලීන කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන සඳහා පහසුකම් සැලසීමට 2019 පෙබරවාරි මාසයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ලංකාසෙවිල් පද්ධතියේ රීති ද සංශෝධනය කරන ලදී. තවද, වෙළෙඳපොළ මිල හඳුනා ගැනීම සඳහා තවදුරටත් පහසුකම් සැලසීමට සහ වෙළෙඳපොළ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම පිණිස භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල ප්‍රාථමික නිකුතුවලට අදාළ යම් යම් විධාන 2019 ජූලි මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි බලාත්මක කරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වෛරීත්ව ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම්වලට අදාළව, ෆිච් (Fitch) ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනය දැනට පවත්නා ස්වෛරීත්ව ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම 2019 වසරේ තුන්වන කාර්තුවේ දී යළි තහවුරු කළ අතර, අනෙකුත් ජාත්‍යන්තර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන ඔවුන්ගේ ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම්වලට අදාළව සිදුකළ සමාලෝචන වසර තුළ දී අවසන් කරන ලදී. ෆිච් ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනය 2019 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ දිගුකාලීන විදේශ විනිමය ණය නිකුත් කිරීමට අදාළ ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම “B” සහ ඉදිරි දැක්ම “ස්ථාවර” ලෙස තහවුරු කරන ලදී. මුඩ්ස් (Moody’s) හා ස්ටැන්ඩර්ඩ් සහ පුවර්ස් (Standard and Poor’s) ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනවල වර්තමාන ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම පිළිවෙළින් “B2” (ස්ථාවර) සහ “B” (ස්ථාවර) මට්ටමේ පවත්වාගෙන යයි.
- මෑතකදී නීතිගත කරන ලද 2018 අංක 8 දරන සක්‍රීය වගකීම් කළමනාකරණ පනත උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා පියවර ගනු ලැබූ අතර, 2019-2023 කාලයට අදාළ මධ්‍ය කාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගය ද 2019 දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. වගකීම් කළමනාකරණ අරමුණු වෙනුවෙන් රුපියල් බිලියන 480 ක මුදලක් රැස් කිරීමට අදාළ යෝජනාවක් 2019 ජූනි මාසයේදී පාර්ලිමේන්තුව මගින් සම්මත කර ගන්නා ලදී. රජය

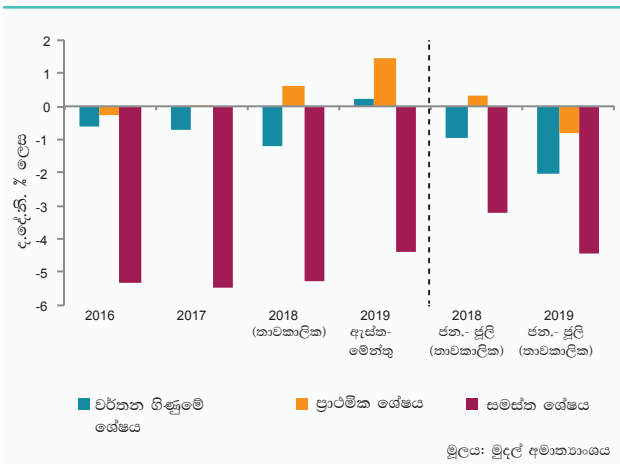
සහ මහ බැංකුව විසින් ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වතාවට ජපානයේ බැඳුම්කර වෙළෙඳපොළෙන් සමුරායි බැඳුම්කර (Samurai bond) මගින් අරමුදල් රැස් කිරීම සඳහා කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර, එකී අරමුදල් වගකීම් කළමනාකරණ අරමුණු සඳහා යොදා ගනු ඇත. මැදිකාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගය (Medium-Term Debt Management Strategy) මගින් මූලික වශයෙන් අවධානය යොමු කරන්නේ රජයේ අයවැය අවශ්‍යතා අවම පිරිවැයකින් මූල්‍යනය කිරීම සහ ණය කළමනාකරණ අවදානම විවක්ෂණශීලී මට්ටමක කළමනාකරණය කර ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා යෝග්‍ය ණය උපකරණ සංයුතියක් ගොඩනැගීම කෙරෙහිය. ඒ අනුව, මධ්‍ය කාලීන ණය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ, විදේශ විනිමය මගින් ලබාගත් රජයේ ණය ප්‍රතිශතය 2018 අවසානයේදී පැවති මට්ටමේ පවත්වා ගැනීම, විදේශීය ණය කළමනාකරණ ණය පරිණත වීමේ සාමාන්‍ය කාලය දීර්ඝ කිරීම සහ කෙටිකාලීන ණය පරිණත වීමේ ප්‍රතිශතය වර්තමාන මට්ටමට වඩා අඩු කර ගැනීමයි. රජයේ වාර්ෂික ණය ලබා ගැනීමේ සැලැස්ම, ඉදිරි වසර කිහිපය තුළ දී මධ්‍යකාලීන ණය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල සමග අනුකූල වන පරිදි සකස් කිරීම ඉතා වැදගත් වනු ඇත.

රජයේ අයවැය කටයුතු

ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂ

- ආදායම් රැස්කිරීම අඩු මට්ටමක පැවැතීම හා සාපේක්ෂව ඉහළ වියදම්වල බලපෑම පිළිබිඹු කෙරෙමින් 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂවල පිරිහීමක් දක්නට ලැබුණි. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සමස්ත අයවැය හිඟය, පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 3.2 (රුපියල් බිලියන 461.7) සිට සියයට 4.4 (රුපියල් බිලියන 684.1) දක්වා වැඩි විය. ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, ප්‍රාථමික ශේෂය සලකා බලන කාලය තුළ දී, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා කළ සියයට 0.3 (රුපියල් බිලියන 47.1) ක අතිරික්තයට සාපේක්ෂව සියයට 0.8 (රුපියල් බිලියන 122.5) ක හිඟයක් වාර්තා කරන ලදී. රජයේ නිර්-ඉතුරුම් පිළිබිඹු කෙරෙන වර්තන ගිණුමේ

6.1 රජය සටහන
ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක

හිඟය, ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී පැවැති සියයට 1.0 සිට සියයට 2.0 දක්වා වැඩි විය

රජයේ ආදායම සහ ප්‍රදාන

ආදායම

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, බදු හා බදු නොවන ආදායම අඩු වීම හේතුවෙන් රජයේ ආදායම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 7.5 සිට සියයට 6.7 දක්වා අඩු විය. නාමික වශයෙන්, රජයේ මුළු ආදායම 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 1,079.9 සිට රුපියල් බිලියන 1,031.9 දක්වා සියයට 4.4 කින් අඩු විය. මෝටර් වාහන, බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සහ දුම්කොළ හා දුම්වැටි මත වන නිෂ්පාදන බදු මෙන් ම විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු, සෙස් බදු සහ එකතු කළ අගය මත බදුවලින් ලද ආදායම පහළ යෑම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. කෙසේ වුවද, නාමික වශයෙන්, ආදායම් බදු, ණය ආපසු ගෙවීමේ අය බද්ද, ජාතිය ගොඩ නැගීමේ බද්ද, ආනයන බදු සහ වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බද්ද මගින් ලද ආදායම මෙම කාලය තුළදී වැඩි විය. මහ බැංකුවේ බෙදා හරින ලද ලාභ පැවැරුම් නොමැති වීම සහ රජය සතු

වාණිජ ව්‍යවසායයන්ගේ ලාභ හා ලාභාංශ පැවැරුම් අඩු වීම හේතුවෙන් සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී බදු නොවන ආදායම අඩු විය. සමස්තයක් ලෙස, රුපියල් බිලියන 2,344.0 ක් වූ රජයේ වාර්ෂික ආදායම් ඇස්තමේන්තුවේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස මෙම කාලපරිච්ඡේදයේ මුළු ආදායම, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා වූ සියයට 48.7 හා සැසඳීමේ දී සියයට 44.0 ක් විය.

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළදී, ආදායම් බදු මගින් ලද ආදායම නාමික වශයෙන් රුපියල් බිලියන 184.9 දක්වා සියයට 17.0 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වූ අතර 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනත එලදායි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම මේ සඳහා හේතු විය. ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ආදායම් බදු මගින් ලද ආදායම 2018 අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා වූ සියයට 1.1 සිට සියයට 1.2 දක්වා සුළු වශයෙන් ඉහළ ගියේය. නාමික වශයෙන්, සංස්ථාපිත හා සංස්ථාපිත නොවන ආදායම් බදු මගින් ලද ආදායම 2019 පළමු මාස හත තුළදී රුපියල් බිලියන 85.7 දක්වා සියයට 24.4 කින් ඉහළ ගිය අතර, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, උපයන විට ගෙවීමේ බදු මගින් ලද ආදායම ද පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති රුපියල් බිලියන 24.5 සිට රුපියල් බිලියන 29.7 දක්වා ඉහළ ගියේය. තවද, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී රඳවා ගැනීමේ බදු සහ ආර්ථික සේවා ගාස්තු මගින් ලද ආදායම පිළිවෙලින් රුපියල් බිලියන 29.4 සහ රුපියල් බිලියන 40.1 දක්වා සියයට 8.6 කින් සහ සියයට 6.8 කින් වැඩි විය.

6.1 සංඛ්‍යා සටහන
ආර්ථික වර්ගීකරණය අනුව රාජ්‍ය ආදායම

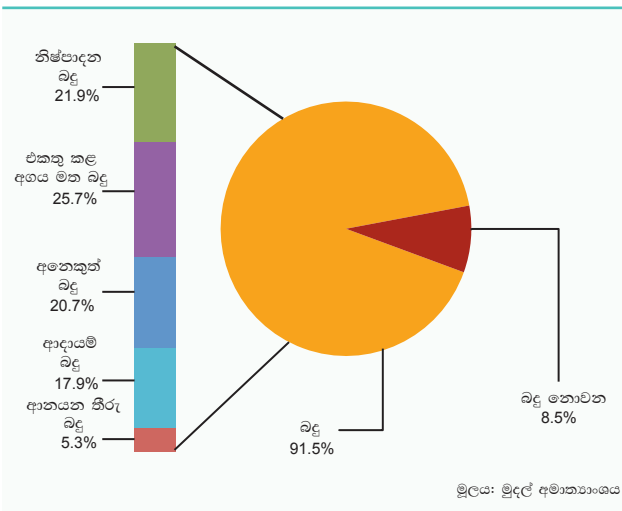
අයිතමය	රු. බිලියන				
	2017	2018 (අ)	2019 අනුමත ඇස්තමේන්තු	2018 ජන.-ජූලි (අ)	2019 ජන.-ජූලි (අ)
බදු ආදායම	1,670.2	1,712.3	2,077.0	983.3	944.4
ආදායම් බදු	274.6	310.4	385.0	158.0	184.9
එකතුවල අගය මත බදු	443.8	461.7	529.0	269.0	265.6
නිෂ්පාදන බදු	469.5	484.3	593.0	299.1	225.8
ආනයන මත බදු	136.5	97.0	140.0	54.2	55.2
වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බද්ද	102.4	113.9	115.0	64.2	64.5
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද	69.0	71.4	91.0	41.5	42.2
විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද	71.4	75.8	90.0	43.9	42.2
සෙස් බද්ද	59.6	53.4	54.0	29.3	28.3
අනෙකුත්	43.5	44.4	80.0	24.0	35.7
බදු නොවන ආදායම	161.4	207.7	267.0	96.7	87.5
මුළු ආදායම	1,831.5	1,920.0	2,344.0	1,079.9	1,031.9

(අ) නාවකාලික

මූලාශ්‍රය: මුදල් අමාත්‍යාංශය

6.2 රූප සටහන
රාජ්‍ය ආදායමේ සංයුතිය (2019 ජන. - ජූලි)

- පාස්කු ඉරු දින සිදු වූ ප්‍රහාරයෙන් පසුව ආර්ථික කටයුතුවලට ඇති වූ බලපෑම සහ 2018 වසරේ අග භාගයේ දී සෞඛ්‍ය සේවා හා ආනයනික රෙදි වර්ග එකතු කළ අගය මත බද්දෙන් නිදහස් කිරීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම නාමික වශයෙන් මෙන්ම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ද අඩු විය. ඒ අනුව, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළදී එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 265.6 දක්වා සියයට 1.3 කින් නාමික වශයෙන් අඩු වූ අතර, ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 1.9 සිට සියයට 1.7 දක්වා අඩු විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, දේශීය ආර්ථික කටයුතු මත එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 165.6 දක්වා සියයට 2.3 කින් අඩු විය. කෙසේ වුවද, ආනයන ආශ්‍රිත කටයුතු මත එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති රුපියල් බිලියන 99.5 සිට රුපියල් බිලියන 100.0 දක්වා සියයට 0.5 කින් සුළු වශයෙන් වැඩි විය. මේ අතර, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම මුළු බදු ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 27.4 සිට සියයට 28.1 දක්වා ඉහළ ගිය අතර 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම මුළු ආදායමට දක්වන දායකත්වය සියයට 24.9 සිට සියයට 25.7 දක්වා ඉහළ ගියේය.

- මෝටර් වාහන, බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සහ දුම්කොළ හා දුම්වැටි මත වන නිෂ්පාදන බදු ආදායම පහළ යෑම හේතුවෙන් නිෂ්පාදන බදු ආදායම නාමික වශයෙන් මෙන්ම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ද සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. නාමික වශයෙන්, නිෂ්පාදන බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 225.8 දක්වා සියයට 24.5 කින් අඩු වූ අතර, ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා වූ සියයට 2.1 සිට සියයට 1.5 දක්වා අඩු විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, මෝටර් වාහන මත නිෂ්පාදන බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 71.0 දක්වා සියයට 47.1 කින් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වූ අතර, 2018 වසරේ දී මෝටර් වාහන ආනයන ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාව අඩු කිරීම සඳහා හඳුන්වා දුන් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගයන්හි බලපෑම මෙමගින් ප්‍රධාන වශයෙන් නිරූපණය වේ. මේ අතර, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන මත වූ නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති රුපියල් බිලියන 39.2 සිට රුපියල් බිලියන 35.3 දක්වා අඩු වූ අතර, 2018 නොවැම්බර් මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සුදු ඩීසල් ආනයන මත වූ නිෂ්පාදන බද්ද ලීටරයට රුපියල් 13 සිට ලීටරයට රුපියල් 6 දක්වා අඩු කිරීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, දුම්වැටි අලෙවිය අඩු වීම හේතුවෙන් දුම්කොළ හා දුම්වැටි මත වන නිෂ්පාදන බදු ආදායම පෙර වසරට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 51.0 දක්වා සියයට 7.0 කින් අඩු විය. කෙසේ වුවද, මත්පැන් මත වන සුරා බදු ආදායම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති රුපියල් බිලියන 65.9 සිට රුපියල් බිලියන 66.2 දක්වා සියයට 0.4 කින් සුළු වශයෙන් වැඩි විය.
- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, ණය ආපසු ගෙවීමේ අය බද්ද, ආනයන බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ වරාය හා ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධන බද්ද මගින් ලද ආදායම 2018 වසරේ එම කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව නාමික වශයෙන් ඉහළ ගිය අතර විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද සහ සෙස් බද්ද මගින් ලද ආදායම අඩු විය. 2018 අංක 35 දරන මුදල් පනත මගින් හඳුන්වා දෙන ලද ණය ආපසු ගෙවීමේ අය බද්ද මගින් 2019 ජූලි මස වන විට රුපියල් බිලියන 9.6 ක ආදායමක් එක්රැස් විය. ආනයන බදු ආදායම 2018 වසරේ පළමු මාස හත තුළදී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 54.2 සිට රුපියල් බිලියන 55.2 දක්වා

6

සියයට 1.9 කින් වැඩි වූ අතර 2019 මාර්තු 06 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තෝරා ගත් භාණ්ඩ 261 ක් සඳහා අදාළ වන ආනයන බද්ද සියයට 10 කින් ඉහළ නැංවීමත්, 2019 ජූනි 12 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පෙට්‍රල් (92 ඔක්ටේන්) හා සුපිරි ඩීසල් සඳහා අදාළ වන ආනයන බදු අනුපාතික ඉහළ දැමීමත් මේ සඳහා හේතු විය. තවද, සලකා බලන ලද කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම සහ වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බදු ආදායම, පිළිවෙලින්, රුපියල් බිලියන 42.2 දක්වා සහ රුපියල් බිලියන 64.5 දක්වා සියයට 1.8 කින් සහ සියයට 0.4 කින් වැඩි විය. කෙසේ වුවද, සෙස් බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 29.3 සිට රුපියල් බිලියන 28.3 දක්වා අඩු වූ අතර, 2019 මාර්තු 06 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තෝරාගත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ කිහිපයක සෙස් බද්ද ඉවත් කිරීම මේ සඳහා කිසියම් දුරකට හේතු වූ අතර සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ මත බදු ආදායම ද රුපියල් බිලියන 42.2 දක්වා සියයට 3.9 කින් අඩු විය.

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, බදු නොවන ආදායම නාමික වශයෙන් මෙන්ම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ද අඩු විය. ඒ අනුව, බදු නොවන ආදායම, නාමික වශයෙන් රුපියල් බිලියන 87.5 දක්වා සියයට 9.5 කින් අඩු වූ අතර, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, බදු නොවන ආදායම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 0.7 සිට සියයට 0.6 දක්වා අඩු විය. සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ බෙදා හරින ලද ලාභ පැවරුම් නොමැති වීම සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්ගේ ලාභ හා ලාභාංශ පැවරුම් රුපියල් බිලියන 12.1 දක්වා සියයට 31.8 කින් අඩු වීම මේ සඳහා හේතු විය. කෙසේ වුවද, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, ගාස්තු හා අය කිරීම් මගින් ලද ආදායම, නාමික වශයෙන්, රුපියල් බිලියන 46.4 දක්වා සියයට 14.0 කින් වැඩි වූ අතර අපගමන බද්ද, අය කිරීම් සහ දඩ මුදල් හා රාජසන්තක කිරීම්වලින් ලද ආදායම ඉහළ යෑම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. තවද, පොලී ආදායම රුපියල් බිලියන 4.4 සිට රුපියල් බිලියන 7.5 දක්වා වැඩි වූ අතර සමාජ ආරක්ෂණ ආයතන මුදල්වලින් ලද ආදායම රුපියල් බිලියන 16.2 දක්වා සියයට 12.1 කින් වැඩි විය. මෙයට අමතරව, කුලී ආදායම ද සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී රුපියල් බිලියන 2.0 සිට රුපියල් බිලියන 2.6 දක්වා වැඩි විය.

ප්‍රදාන

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, විදේශීය ප්‍රදාන ප්‍රමාණය 2019 වසර සඳහා වන ඇස්තමේන්තුගත අගයට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස පහළ මට්ටමක පැවැතුණි. ඒ අනුව, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී ලැබුණු විදේශීය ප්‍රදාන ප්‍රමාණය, රුපියල් බිලියන 13.0 ක් වූ වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවට සහ 2018 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 5.0 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 1.1 ක් විය.

වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී මුළු වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති සියයට 10.7 සිට සියයට 11.1 දක්වා වැඩි වූ අතර පුනරාවර්තන වියදම් මෙන්ම ප්‍රාග්ධන වියදම් ද වැඩි වීම මෙයට හේතු විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, රජයේ වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම නාමික වශයෙන් රුපියල් බිලියන 1,717.1 දක්වා සියයට 11.0 කින් වැඩි විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී මුළු වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම 2019 වසර සඳහා වන වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවෙන් සියයට 56.4 ක් විය.
- පොලී ගෙවීම් සහ සහනාධාර හා වර්තන පැවරුම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළදී ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පුනරාවර්තන වියදම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා වූ සියයට 8.4 සිට සියයට 8.7 දක්වා වැඩි විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ

6.2 සංඛ්‍යා සටහන

ආර්ථික වර්ගීකරණය අනුව වියදම

අයිතමය	රු. බිලියන				
	2017	2018 (අ)	2019 අනුමත ඇස්තමේන්තු	2018 ජන-ජූලි (අ)	2019 ජන-ජූලි (අ)
පුනරාවර්තන වියදම්	1,927.7	2,089.7	2,308.0	1,218.8	1,343.7
එයින් වැටුප් හා වේතන	588.5	626.0	690.0	371.0	388.2
පොලී ගෙවීම්	735.6	852.2	913.0	508.8	561.6
විදේශීය	164.9	212.7	220.0	114.5	154.2
දේශීය	570.6	639.5	693.0	394.3	407.4
සමෘද්ධි දීමනා	39.7	39.2	50.0	23.0	22.7
විශ්‍රාම වැටුප්	181.1	194.5	215.0	111.2	124.3
පොහොර සහනාධාර	30.4	26.9	35.0	11.8	25.3
ප්‍රාග්ධන වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම	645.4	603.5	734.0	327.8	373.4
මුළු වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම	2,573.1	2,693.2	3,042.0	1,546.6	1,717.1

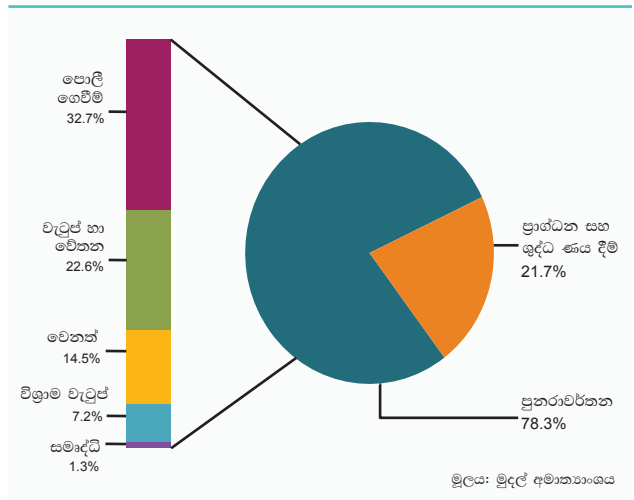
(අ) තාවකාලික

මූලාශ්‍රය: මුදල් අමාත්‍යාංශය

දී, පුනරාවර්තන වියදම නාමික වශයෙන්, 2018 වසරේ සමාන කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී රුපියල් බිලියන 1,343.7 දක්වා සියයට 10.2 කින් වැඩි විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, පොලී ගෙවීම් සඳහා වන වියදම රුපියල් බිලියන 561.6 දක්වා සියයට 10.4 කින් නාමික වශයෙන් වැඩි වූ අතර සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පොලී ගෙවීම් සියයට 3.5 සිට සියයට 3.6 දක්වා වැඩි විය. විදේශීය ණය මත වන පොලී ගෙවීම් ඉහළ යෑම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. පොලී අනුපාතික සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පැවැතීම, ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර වැනි නොපියවූ වාණිජ ණය ප්‍රමාණය ඉහළ යෑම සහ පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී 2019 ජූලි මස අවසානය වන විට විනිමය අනුපාතිකය අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී විදේශීය ණය මත වන පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 154.2 දක්වා සියයට 34.7 කින් වැඩි විය. දේශීය ණය වෙළඳපොළෙහි පොලී අනුපාතික සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පැවතීම සහ 2019 ජූලි මස අග වන විට නොපියවූ දේශීය ණය ප්‍රමාණය සියයට 7.2 කින් ඉහළ යෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී දේශීය ණය මත වන පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 407.4 දක්වා සියයට 3.3 කින් වැඩි විය. මේ අතර, සහනාධාර සහ වර්තන පැවරුම් සඳහා වන වියදම රුපියල් බිලියන 312.8 දක්වා සියයට 18.0 කින් වැඩි විය. සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, එම වියදම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 1.8 සිට සියයට 2.0 දක්වා වැඩි වූ අතර පොහොර සහනාධාරය සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් මත වන වියදම ඉහළ යෑම මේ සඳහා හේතු විය. වී හැර අනෙකුත් හෝග සඳහා කිලෝග්‍රෑම් 50 ක පොහොර බැගයකට ලබා දෙන සහනාධාරය රුපියල් 500 කින් වැඩි කිරීම පොහොර සහනාධාරය මත වන වියදම ඉහළ යෑමට හේතු වූ අතර 2019 ජූලි 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සිඳු කළ විශ්‍රාම වැටුප් සංශෝධනය සහ විශ්‍රාමිකයන් සංඛ්‍යාව ඉහළ යෑම, විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් ඉහළ යෑමට හේතු විය. කෙසේ වෙතත්, වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, සමෘද්ධි ගෙවීම් සඳහා වන වියදම රුපියල් බිලියන 22.7 දක්වා සියයට 1.1 කින් සුළු වශයෙන් අඩු විය. තවද, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, වැටුප් හා වේතන මත වන වියදම රුපියල් බිලියන 388.2 දක්වා සියයට 4.6 කින් වැඩි විය.

6.3 රූප සටහන
රාජ්‍ය වියදමේ සංයුතිය (2019 ජන. - ජූලි)

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළදී, ප්‍රාග්ධන වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම් නාමික වශයෙන් මෙන්ම ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ද වැඩි විය. ඒ අනුව, ප්‍රාග්ධන වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම්, නාමික වශයෙන් රුපියල් බිලියන 373.4 දක්වා සියයට 13.9 කින් වැඩි වූ අතර එය ඇස්තමේන්තුගත ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා වූ සියයට 2.3 සිට සියයට 2.4 දක්වා වැඩි විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, ප්‍රාග්ධන වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම් වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා වූ සියයට 43.7 හා සැසඳීමේ දී සියයට 50.9 ක් විය.

අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී අයවැය හිඟය ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීය මූල්‍ය මගින් මූල්‍යනය කරන ලදී. ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය 2019 වසරේ සලකා බලනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 187.6 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 571.4 ක් විය. ශුද්ධ විදේශීය මූල්‍යනය සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී පැවැති රුපියල් බිලියන 274.1 සිට රුපියල් බිලියන 112.7 දක්වා අඩු විය.
- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී බැංකු සහ බැංකු නොවන දෙපොළයෙන් ම ලබාගත් ණය 2018 වසරේ

අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව ඉහළ යෑම දේශීය මූල්‍යනය වැඩිවීම සඳහා හේතු විය. බැංකු නොවන අංශයෙන් සිදු කළ ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය 2019 වසරේ සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ පැවති රුපියල් 187.8 සිට රුපියල් බිලියන 400.5 දක්වා වැඩි වූ අතර, එය සමස්ත දේශීය මූල්‍යන අවශ්‍යතාවයෙන් සියයට 70.1 ක් විය. බැංකු අංශයෙන් සිදු කළ මූල්‍යනය, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී රුපියල් බිලියන 170.9 ක් වූ අතර, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී එය රුපියල් බිලියන 0.2 ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් ලෙස වාර්තා විය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර තුළින් වාණිජ බැංකු විසින් සිදු කළ මූල්‍යනය සැලකිය යුතු වැඩි වීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. කෙසේ වෙතත්, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී, මහ බැංකුවෙන් සිදු කළ මූල්‍යනය, 2018 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 31.6 ක ශුද්ධ ණය ලබා ගැනීමට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 126.4 ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් ලෙස වාර්තා විය. මහ බැංකුව සතු වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් කල් පිරීම මේ සඳහා හේතු විය.

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර තුළින් ගත් ණය, දේශීය මූල්‍යනයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර ලෙස අඛණ්ඩව පැවැතිණි. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගින් සිදු කළ මූල්‍යනය, පෙර වසරේ අදාළ කාලපරිච්ඡේදයේ පැවැති රුපියල් බිලියන 81.3 සිට රුපියල් බිලියන 149.9 දක්වා වැඩි විය. මේ අතර, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මාර්ගයෙන් සිදුකළ මූල්‍යනය, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී පැවැති රුපියල් බිලියන 124.9 සිට රුපියල් බිලියන 331.8 දක්වා වැඩි විය. සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර මගින් සිදු කළ මූල්‍යනය, 2018 වසරේ පළමු මාස හත තුළ පැවැති රුපියල් බිලියන 81.6 ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීම හා සසඳන කල රුපියල් බිලියන 47.2 ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් වාර්තා කළේය.
- ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර කල් පිරීම පිළිබිඹු කෙරෙමින් ශුද්ධ විදේශීය මූල්‍යනය 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී අඩු විය. සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදයේ දී ශුද්ධ විදේශීය මූල්‍යනය, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී පැවති

6.3 සංඛ්‍යා සටහන

ණය ලබාගැනීමේ මූලාශ්‍ර

අයිතමය	2017	2018 (අ)	රු. බිලියන	
			2018 ජන- ජූලි (අ)	2019 ජන- ජූලි (අ)
දේශීය මූල්‍යනය	294.3	437.2	187.6	571.4
බැංකු	187.7	109.5	-0.2	170.9
බැංකු නොවන	106.5	327.8	187.8	400.5
විදේශීය මූල්‍යනය	439.2	323.5	274.1	112.7
ව්‍යාපෘති ණය	0.8	7.7	-20.0	-5.4
වාණිජ ණය	381.2	456.9	321.9	136.2
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල විදේශීය ආයෝජන	43.7	-126.4	-22.4	-18.3
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල විදේශීය ආයෝජන	13.6	-14.6	-5.5	0.2
සමස්ත මූල්‍යනය	733.5	760.8	461.7	684.1

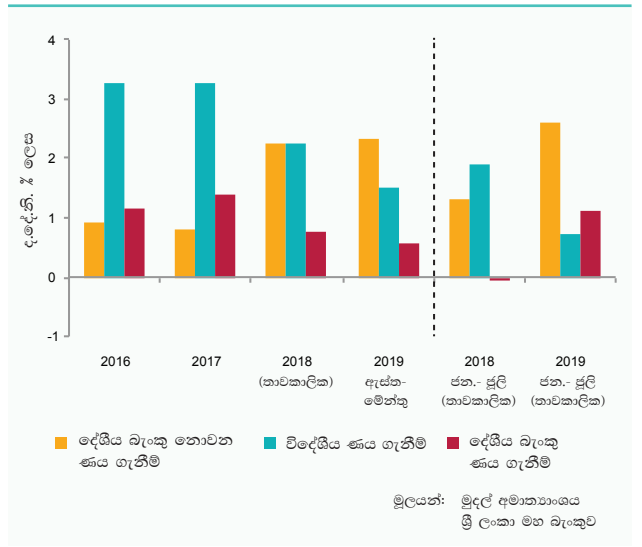
(අ) තාවකාලික මූලාශ්‍ර: මුදල් අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

රුපියල් බිලියන 274.1 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 112.7 දක්වා අඩු විය. ශුද්ධ විදේශීය මූල්‍යනය, රුපියල් බිලියන 219.7 ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර මගින් ලබාගත් ණය හා රුපියල් බිලියන 0.2 ක භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල සිදු කළ විදේශීය ආයෝජන සහ රුපියල් බිලියන 83.5 ක විදේශ විනිමය කාලීන මූල්‍ය පහසුකම්වලට අදාළ ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීම්, රුපියල් බිලියන 5.4 ක ශුද්ධ විදේශ ව්‍යාපෘති ණය ආපසු ගෙවීම් හා රුපියල් බිලියන 18.3 ක භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල සිදු කළ ශුද්ධ විදේශීය ආයෝජන ආපසු ගෙවීම්වලින් සමන්විත විය.

- රජය විසින් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.4 ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර 2019 වසරේ අවස්ථා දෙකක දී නිකුත් කරන ලදී. රජය විසින් දහතුන්වැනි ජාත්‍යන්තර

6.4 රජය සටහන

අයවැය හිඟය මූල්‍යනය

ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරය 2019 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී නිකුත් කරමින් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.4 ක මුදලක් රැස්කර ගන්නා ලදී. මෙම බැඳුම්කර නිකුතුව, සියයට 6.85 ක වාර්ෂික ඵලදා අනුපාතිකයක් යටතේ අවුරුදු 5 ක කල්පිරීමේ කාලයක් සහිතව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.0 ක් සහ සියයට 7.85 ක වාර්ෂික ඵලදා අනුපාතිකයක් යටතේ අවුරුදු 10 ක කල්පිරීමේ කාලයක් සහිතව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.4 කින් සමන්විත විය. 2019 ජුනි මාසයේ දී, එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.0 ක තවත් ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරයක් නිකුත් කළ අතර, එය සියයට 6.35 ක වාර්ෂික ඵලදා අනුපාතිකයක් යටතේ අවුරුදු 5 ක කල්පිරීමේ කාලයක් සහිතව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 500 ක් සහ සියයට 7.55 ක වාර්ෂික ඵලදා අනුපාතිකයක් යටතේ අවුරුදු 10 ක කල්පිරීමේ කාලයක් සහිතව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.5 කින් සමන්විත විය.

රාජ්‍ය ණය සහ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

රාජ්‍ය ණය

- 2019 ජූලි මස අග වන විට මධ්‍යම රජයේ මුළු ණය ප්‍රමාණය, 2018 වසරේ අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 11,977.5 සිට රුපියල් බිලියන 12,645.9 දක්වා රුපියල් බිලියන 668.4 කින් වැඩි විය. දේශීය ණය රුපියල් බිලියන 6,453.1 දක්වා රුපියල් බිලියන 435.1 කින් වැඩි වූ අතර, විදේශීය ණය රුපියල් බිලියන 6,192.8 දක්වා රුපියල් බිලියන 233.2 කින් වැඩි විය. අයවැය හිඟය පුළුල් වීම හේතුවෙන් ශුද්ධ මූල්‍යනයෙහි සිදු වූ වැඩිවීම, 2019 ජූලි මස අවසානය වන විට ණය තොගය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වීමට හේතු විය. මේ අතර, 2019 ජූලි මස අවසානය වන විට විනිමය අනුපාතිකය අතිප්‍රමාණය වීම නොපියවූ ණය ප්‍රමාණයේ රුපියල් අගය රුපියල් බිලියන 190.9 කින් අඩු වීමට දායක විය. කෙසේ වුවද, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුතුවල පොත් අගය සහ මුහුණත් අගය අතර වෙනස දැක්වෙන වට්ටම් සාධකය හේතුවෙන් ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 58.3 කින් වැඩි විය.
- සමස්ත දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස කෙටිකාලීන දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2019 ජූලි මස අවසානය වන විට වැඩි වූ අතර, මැදි හා දිගුකාලීන දේශීය ණය ප්‍රමාණය අඩු විය. දේශීය ණයවලින්

6.4 සංඛ්‍යා සටහන
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය

අයිතමය	2017	2018 (අ)	රු. බිලියන	
			2018 ජූලි අවසානයට (අ)	2019 ජූලි අවසානයට (අ)
දේශීය ණය (ආ)	5,594.4	6,018.0	5,737.7	6,453.1
කල්පිරීම අනුව				
කෙටිකාලීන	1,031.2	1,134.6	1,100.9	1,277.1
මැදි හා දිගුකාලීන	4,563.2	4,883.4	4,636.8	5,176.0
ආයතන අනුව				
බැංකු	2,328.5	2,315.3	2,385.2	2,702.1
බැංකු නොවන අංශය	3,265.9	3,702.7	3,352.5	3,751.0
විදේශීය ණය (ඇ)	4,718.6	5,959.5	5,221.3	6,192.8
සහනදායී නොවන	2,130.5	2,705.8	2,163.3	2,620.3
සහනදායී නොවන	2,588.1	3,253.7	3,058.0	3,572.5
රජයේ මුළු ණය	10,313.0	11,977.5	10,959.0	12,645.9

මූලාශ්‍රය: මුදල් අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලික

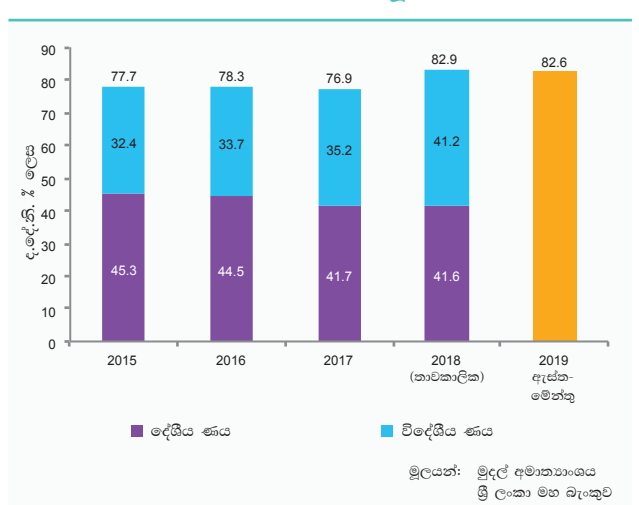
(ආ) (i) විදේශීය ආයෝජකයින්ට නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර ඇතුළත් නොවේ.

(ii) රාජ්‍ය ආයතන මගින් ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට ගෙවිය යුතු ණය පිය වීම සඳහා 2012 දී නිකුත් කළ රු. මිලියන 78,447 ක භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ඇතුළත් නොවේ. 2017 ජනවාරි මාසයේ දී ඒවායින් සමහර බැඳුම්කර කල්පිරීම නිසා 2017 ජනවාරි සිට නොපිය වූ ණය ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 56,662 කි.

(ඇ) රුපියල් විවිධාකමකින් යුතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල සිදු කළ විදේශ ආයෝජනවල නොපියවූ ප්‍රමාණය ඇතුළත් වේ.

කෙටිකාලීන ණය ප්‍රමාණය, 2018 වසරේ අවසානයට පැවැති සියයට 18.9 සාපේක්ෂව 2019 වසරේ ජූලි මස අවසානයට සියයට 19.8 දක්වා වැඩි විය. බැංකු අංශය සතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල ප්‍රමාණය වැඩිවීම හේතුවෙන් සමස්ත දේශීය ණයවලින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් තුළින් ලබාගත් ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවැති සියයට 12.4 සිට 2019 ජූලි අවසානය වන විට සියයට 14.0 දක්වා වැඩි විය. මේ අතර, සමස්ත දේශීය ණයවලින් මැදි හා දිගුකාලීන ණය ප්‍රමාණය, 2018 වසර අවසානයට පැවැති සියයට

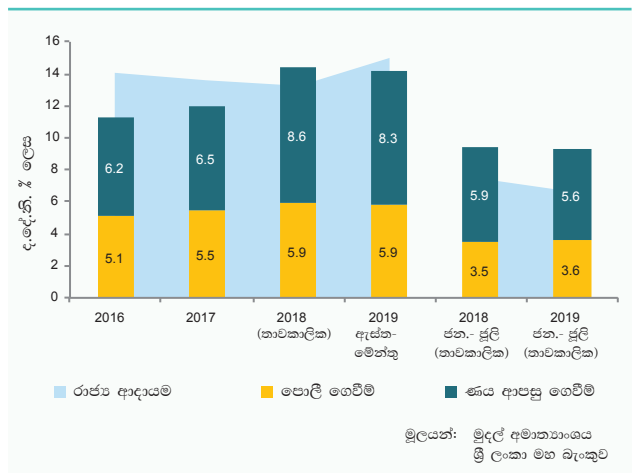
6.5 රූප සටහන
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය

81.1 සාපේක්ෂව 2019 ජූලි මස අවසානය වන විට සියයට 80.2 දක්වා අඩු විය. දේශීය ණය කළඹ සඳහා වැඩිම දායකත්වය සපයන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර කුලීන් ලබාගත් ණය ප්‍රමාණය, 2018 වසර අවසානයට පැවැති සියයට 68.8 සිට 2019 ජූලි මස අවසානය වන විට සියයට 69.0 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. කෙසේ වෙතත්, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සඳහා වූ ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීම් සහ එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව රුපියල අතිප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් එම බැඳුම්කර කුලීන් ලබාගත් ණය සමස්ත දේශීය ණය තොගයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස, 2018 වසර අවසානයට පැවැති සියයට 10.2 සිට 2019 ජූලි අවසානය වන විට සියයට 8.5 දක්වා අඩු විය.

- විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් වටිනාකම තක්සේරු කළ නොපිය වූ දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයේ පැවති රුපියල් බිලියන 714.7 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,911.0) සිට 2019 වසරේ ජූලි මස අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 700.5 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,967.6) දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය. ඒ අනුව, 2019 වසරේ ජූලි මස අවසානය වන විට ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කරවලින් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 546.2 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,094.1) ක් වූ අතර, අක් වෙරළ බැංකු ඒකකවලින් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 154.2 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 873.5) ක් විය. සමස්ත දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් වටිනාකම තක්සේරු කළ දේශීය ණය ප්‍රමාණය, 2018 වසර අවසානයේ දී පැවති සියයට 11.9 සිට 2019 වසරේ ජූලි මස අවසානය වන විට සියයට 10.9 දක්වා අඩු විය. මේ අතර, රුපියල්වලින් වටිනාකම තක්සේරු කළ දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2018 ජූලි මස අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 5,752.7 දක්වා රුපියල් බිලියන 449.4 කින් වැඩි විය.
- සහනදායී නොවන ණය සමස්ත විදේශීය ණයවලට දක්වන අනුපාතය 2018 වසර අවසානයේ දී පැවැති සියයට 54.6 සිට 2019 වසරේ ජූලි මස අවසානය වන විට සියයට 57.7 දක්වා වැඩි විය. ඒ අනුව, 2019 වසරේ ජූලි මස අවසානය වන විට සමස්ත විදේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් සහනදායී ණයවල අනුපාතය 2018 වසරේ අවසානයේ දී පැවති සියයට 45.4 සිට සියයට 42.3 දක්වා අඩු විය. ප්‍රධාන වශයෙන්, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම හේතුවෙන්

6.6 රජය සටහන
රාජ්‍ය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් සහ රජයේ ආදායම්

සහනදායී නොවන ණය, රුපියල් බිලියන 3,572.5 දක්වා සියයට 9.8 කින් වැඩි විය.

ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම් 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 1,435.5 දක්වා සියයට 5.5 කින් වැඩි විය. මෙය රුපියල් බිලියන 873.9 (සියයට 60.9) ක ණය ආපසු ගෙවීම් හා රුපියල් බිලියන 561.6 (සියයට 39.1) ක පොලී ගෙවීම්වලින් සමන්විත විය. තවද, දේශීය හා විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් පිළිවෙලින් රුපියල් බිලියන 781.2 ක් හා රුපියල් බිලියන 654.3 ක් විය. 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම් ප්‍රමාණය වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුවෙන් සියයට 61.2 ක් විය.

අපේක්ෂිත වර්ධනයන්

- මධ්‍යකාලීනව රජයේ ආදායම් ඉහළ නංවා ගැනීම මගින් අයවැය හිඟය හා නොපිය වූ රාජ්‍ය ණය නිරසාර මට්ටමකට අඩුකර ගැනීම කෙරෙහි රජයේ මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය උපාය මාර්ගය මගින් අවධානය යොමු කෙරෙනු ඇත. 2019 අයවැය කථාවට අනුව, 2019 දී අයවැය හිඟය දැ.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 4.4 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ අතර, එය 2020 වන විට හා ඉන් ඉදිරියට

ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 3.5 දක්වා අඩුකර ගැනීමට අපේක්ෂිතය. අයවැය හිඟයෙහි එම අඩුවීමට සමගාමීව, රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2022 වන විට සියයට 72 ක පමණ මට්ටමක් දක්වා අඩු කර ගැනීමට ද අපේක්ෂිතය. තවද, ආදායම වැඩි දියුණු කර ගැනීම සහ වියදම් කළමනාකරණය මගින් මධ්‍යකාලීනව ප්‍රාථමික ශේෂය ප්‍රමාණවත් සහ තිරසාර මට්ටමක අතිරික්තයක් දක්වා ශක්තිමත් කර ගැනීම ද රජයේ අරමුණ වේ. කෙසේ වෙතත්, රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම් කටයුතු තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර නොගතහොත් 2019 වසර හා ඉන් ඔබ්බට අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීම අභියෝගාත්මක වනු ඇත. 2019 වසර සඳහා රජයේ ආදායම් රැස්කිරීම මූලික ඇස්තමේන්තුවලට වඩා අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂිත අතර, විශේෂයෙන්ම මෝටර් වාහන ඇතුළු ආනයන ආශ්‍රිත බදු ආදායම අඩුවීම සහ පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාර හේතුවෙන් ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය මන්දගාමී වීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වනු ඇත. වියදම් අංශය ගත්විට, අපේක්ෂිත ඉහළ පුනරාවර්තන වියදම් හේතුවෙන් 2019 වසරේ ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදයේ දී සහ 2020 වසරේ දී රාජ්‍ය වියදම මත අතිරේක පීඩනයක් ඇති වනු ඇත. රජයේ වියදම් අඩුකර ගැනීම සඳහා 2019 වසරේ දී ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වා දෙනු ලැබූව ද, වැටුප් වැඩිවීම්, සහනාධාර හා පැවරුම් සහ මැතිවරණ ආශ්‍රිත වියදම් තුළින් පුනරාවර්තන වියදම් ඉහළයෑමට අපේක්ෂිතය. අයවැය හිඟය සහ ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස

රජයේ ණය 2019 වසරේ දී ඉලක්කගත මට්ටම්වලින් අපගමනය වීමට ඉඩ ඇත. එබැවින්, ඉදිරියේ දී ආදායම් රැස්කිරීමේ ප්‍රයත්න ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වැඩිදුර ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මේ අතර, මධ්‍යකාලීනව ආදායම් රැස්කිරීමේ ප්‍රයත්න මෙන්ම රජයේ වියදම් කළමනාකරණයේ වැඩිදියුණු කිරීම් ද අවශ්‍ය වේ. තවද, සීමිත රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශය සැලකිල්ලට ගත් කල, රටේ යටිතල පහසුකම් අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ දී මධ්‍යම රජයේ අයවැය මත සිදුවන බලපෑම අඩු කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එම නිසා, මධ්‍යකාලීන වර්ධන අපේක්ෂා පවත්වා ගනිමින් සමාජ සහ ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩක් සැපයීම සඳහා සුදුසු පියවර ගතයුතුව ඇත. තවද, ඉදිරි වසරවලදී විදේශීය වාණිජ ණය විශාල වශයෙන් ගෙවීමට තිබෙන පසුබිමක් තුළ ප්‍රතිමූල්‍යකරණ පිරිවැය අවම කිරීම සහ අවදානම් විචක්ෂණශීලී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා, ණය කළඹෙහි කල්පිරීමේ ව්‍යුහය සුමට කිරීම හා කල්පිරීමට නියමිත ණයවලට අදාළ ගෙවීම් සිදු කිරීමට අරමුදල් කල්තියා සූදානම් කර ගැනීම වෙනුවෙන් වගකීම් කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වනු ඇත. මධ්‍යකාලීනව රජයේ ණය අපේක්ෂිත මට්ටම දක්වා පහළ හෙළීම පහසු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සහ තිරසාර මට්ටමක ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් සහතික කිරීම පිණිස රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය උපායමාර්ගය හැඩගැස්විය යුතුය.

